

MIŁY, GRZECZNY, POSŁUSZNY

ORAZ KILKA INNYCH GRZECHÓW GŁÓWNYCH

.....
 Kiedy pytam rodziców, o to aby określili jakie są ich dzieci, często w odpowiedzi słyszę: niegrzeczne, nieposłuszne, zbuntowane. W dalszej części rozmowy rodzic opowiada jak sobie radzi, albo raczej nie radzi z tym nieposłuszeństwem. Najczęstszą metodą wybieraną przez rodziców w celu przywrócenia porządku jest stosowanie kar i nagród czyli tzw. użycie władzy. W efekcie stosowania tej metody dzieci albo podejmują walkę, albo unikają kontaktu, albo stają się posłuszne. Czy oby jednak na pewno takiego posłuszeństwa oczekujemy? Przyjrzyjmy się przez chwilę tej pożądaney przez wielu rodziców, a w moim odczuciu kontrowersyjnej „cnocie”.
 .....

Jest rok 1961, budynek w centrum miasta. W pokoju siedzi mężczyzna w zaawansowanym wieku. Jest przywiązany do fotela przewodem elektrycznym. W sąsiednim pokoju przy panelu sterowniczym siedzi „nauczyciel”, ochotnik biorący udział w płatnym eksperymencie, dotyczącym wpływu kar na proces uczenia się. „Nauczyciel” jest instruowany przez psychologa kiedy porazić prądem badanego. Przed rozpoczęciem badania dostaje dokładną instrukcję oraz informację, że bodźce elektryczne nie stwarzają żadnego zagrożenia dla zdrowia i życia „uczni”. Przywiązany do fotela „uczeń” ma natomiast za zadanie nauczyć się na pamięć słów z listy, a gdy popełni błąd, ponieść karę w postaci porażenia odpowiednią dawką prądu. W miarę kontynuacji eksperymentu psycholog zaleca coraz silniejsze dawki prądu. W końcu wskazówka przesuwa się na poziom 330V z napisem: „niebezpieczeństwo, ciężki wstrząs”. Starszy mężczyzna już od

JOANNA SAJKO - STAŃCZYK

jakiegoś czasu prosi, aby zakończyć eksperyment, powołuje się na swój wiek i chore serce, w końcu błaga aby przestać, a ostatecznie zaczyna wydawać z siebie okrzyki bólu, aż do chwili, gdy zupełnie milknie. W tym samym czasie „nauczyciel” próbujący sprzeciwić się wykonywaniu tak silnych wstrząsów, słyszy spokojne polecenia psychologa: „Musisz działać dalej! To bardzo ważne, aby kontynuować doświadczenie”. „Nauczyciel” drży, śmieje się nerwowo, ale naciska przycisk.

W rzeczywistości opisane badanie było mistyfikacją, a „uczeń” współpracującym z eksperymentatorem,

wynajętym aktorem, do którego nie docierały żadne bodźce elektryczne. Jego zadanie polegało na robieniu częstych pomyłek, błędne odpowiadanie na polecenia wydawane przez „nauczyciela”. W tym samym czasie eksperymentator nadzorujący przebieg badania miał zachęcać „uczniowi” coraz mocniejszych wstrząsów elektrycznych za każdą błędną odpowiedź. Celem tego eksperymentu było odkrycie, jak długo motywowany przez autorytet psychologa „nauczyciel” będzie kontynuował podawanie silnych w jego przekonaniu wstrząsów elektrycznych.

Okazało się, że większość uczestników eksperymentu aplikowała „uczniom” kolejne wstrząsy elektryczne, nawet wtedy gdy z sąsiedniego pomieszczenia rozlegały się krzyki i inne sygnały wskazujące wyraźnie na to, że „uczeń” doznaje bólu i cierpienia. Przez cały czas eksperymentator - naukowiec zapewniał skonsternowanych uczestników

REKLAMA

AUTO CHAMPION

Mechanika samochodowa

- Naprawa samochodów dostawczych i osobowych
- Części samochodowe
- Samochody zastępcze dla klientów
- Diagnostyka komputerowa

• ul. Brzeska 123
08-110 Siedlce

• tel. 606 119 287
tel. 25 633 52 50

eksperymentu, że sytuacja jest pod kontrolą i że należy dalej aplikować wstrząsy elektryczne „uczniowi”.

Stanley Miligram – psycholog społeczny i autor eksperymentu przeprowadził szereg podobnych sesji, w których łącznie wzięło udział blisko 1000 anonimowych mieszkańców stanu Connecticut, w tym studenci Yale, mieszkańcy miasta New Haven oraz miasta stanowego Bridgeport. Na pytanie Miligrama: Ilu ludzi w tej sytuacji będzie posłusznym rozkazom psychologa i „zamorduje” człowieka na krześle grupa specjalistów odpowiedziała, że jeden na tysiąc. Po podsumowaniu wyników wszystkich sesji okazało się, że w każdym przypadku było to ponad 2/3 uczestników aplikujących w trakcie eksperymentu najsilniejsze wstrząsy elektryczne.

Podobne eksperymenty także dzisiaj wskazują na to, że większość osób w naszym społeczeństwie jest wystarczająco posłuszna aby stać się doskonałym dowódcą obozu zagłady.

W świetle wielu ludzkich tragedii okazuje się więc, że posłuszeństwo nie zawsze jest cnotą, w moim odczuciu często bywa nawet zaprze-

zieniem cnoty, jest oddaniem komuś innemu w kontrolę każdej cnoty, którą ty lub twoje dziecko mogłoby mieć. Niestety jako rodzice nie tylko nakłaniamy dzieci do posłuszeństwa, sprawiając, że robią to co im się każe, ale ponad to oduczamy je samodzielnego myślenia i podejmowania decyzji.

Myślisz zapewne, że nie należysz do „takich” rodziców. Zanim stwierdzisz to z pełnym przekonaniem, odpowiedz sobie jednak na pytanie, ile razy zapytany przez dziecko: „dlaczego mam to zrobić?” odpowiadasz: „bo tak” albo „bo ja tak mówię”, „dorosłych należy słuchać, więc rób co ci każe” itp. Odpowiedź taka, o ile na początku rodzi słuszny bunt dziecka i jego kolejne pytania, za chwilę przeradza się w wycofanie i bezmyślne posłuszeństwo. Jeśli nie podoba ci się snucie scenariuszy, o tym jak twoje dobre dziecko zamienia się w potwora zadbaj choć o to, aby z powodu kreowania autorytetu bez pokrycia w stylu: „dorosły zawsze ma rację”, twoje dziecko nie poddawało się bezwiednie wszystkiemu, o co ów, często obcy dorosły poprosi. ■

REKLAMA

Z okazji zbliżających się
Świąt Bożego Narodzenia
życzenia zdrowia, szczęścia
oraz Błogosławieństwa Bożego
na nadchodzący Nowy 2014 Rok

ż y c z ą

Krzysztof Tchórzewski
Poseł na Sejm RP

Karol Tchórzewski
Radny Sejmiku Mazowieckiego

REKLAMA

CROWN

TWÓJ DOM DZIEŁEM SZUKI

**SIEDLCE
BRZESKA 134**

(PAWILON ARCHE)

tel. 25 644 54 95

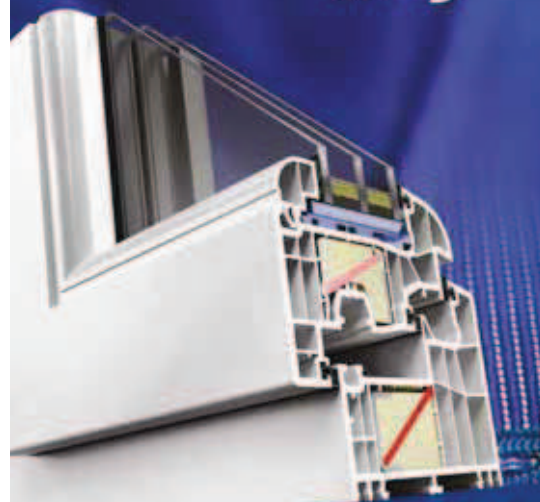
CROWN.PL

FARBY TYNKI TAPETY PODŁOGI

REKLAMA

PROMOCJA ZIMOWA

**DOPIĘLIŚMY
swego**

**Prawdopodobnie
najcieplejsze okno
w Europie**

**OKNA MS [pasywne]
evolution.**

Sukces okien
MS evolution
zawdzięczamy
perfekcyjnej dbałości
o każdy element.
**Dopięliśmy je
dla Was.**

„... należy do najlepszych
i najcieplejszych okien
w Europie, a może
nawet na świecie”

infookno.pl

więcej niż OKNA

WINDOOR

Siedlce, ul. 3-go Maja 20

tel. 25 644 05 47

e-mail: windoor@ms.pl

innowacyjne rozwiązania:
SteelPUR® i ciepła kolorowa
ramka **CHROMATECH** ultra
energooszczędne parametry:
U_w = 0,72 W/m²K
*okno 1230x1480 mm
DO DOMÓW PASYWNYCH

www.ms.pl